

Modül 2

Medya Anlatıları ve Sınır Ötesi Diyalog

Outside Media & Knowledge tarafından
geliştirilmiştir

Bu kaynak CC BY 4.0
kapsamında
lisanslanmıştır

Co-funded by
the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. Burada ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a ait olup Avrupa Birliği'nin veya Finlandiya Ulusal Eğitim Ajansı'nın görüşlerini yansıtmak zorunda değildir. Ne Avrupa Birliği ne de hibe veren kuruluş bunlardan sorumlu tutulamaz.

www.includememedia.eu

01

Sınır Ötesi
Gazetecilik ve
Hikaye Anlatımı –
Farklı Bakış
Açılarını
Birleştirmek

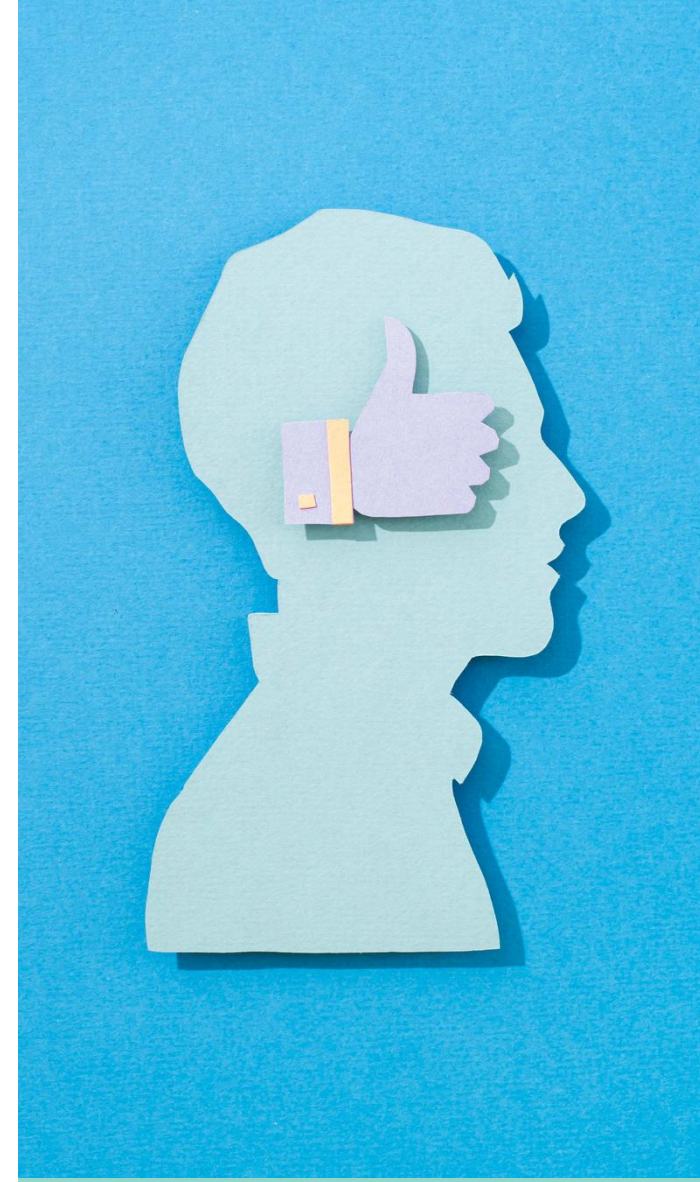
02

Avrupa Siyasi
Söyleminde Yanlış
Bilgiyle
Mücadelede Dijital
Medyanın Rolü

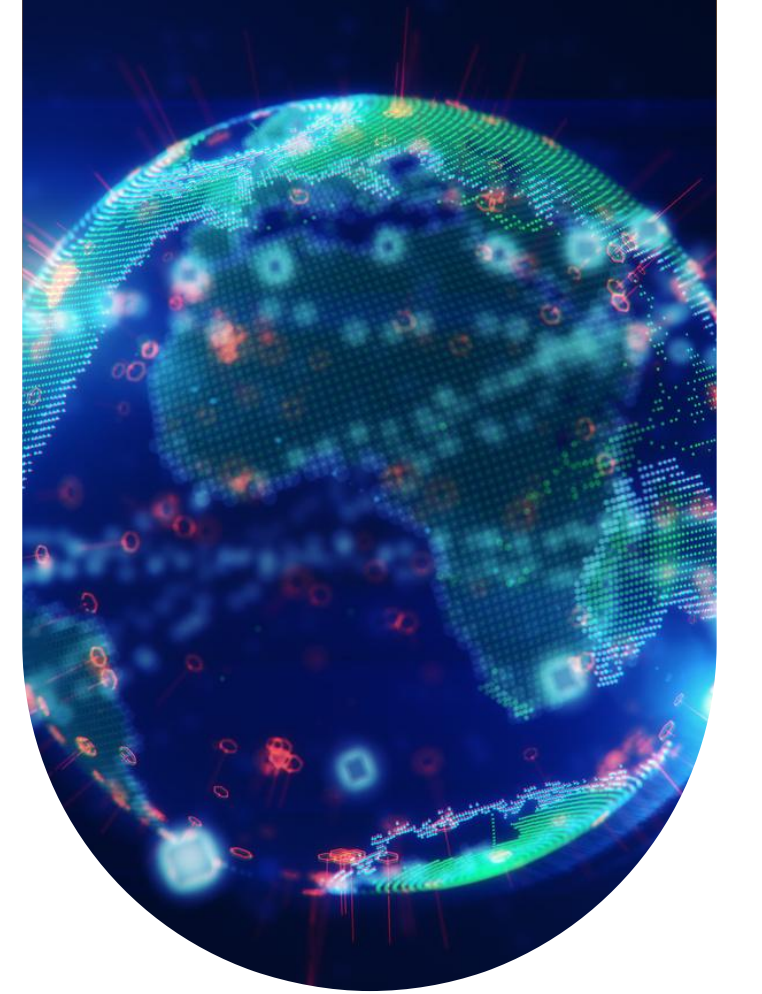
03

Avrupa'da Göç ve
Çok Kültürlülüğün
Medyada Temsili

04

Dijital Medyanın
Bölgesel Kimlikler
ve Avrupa
Entegrasyonu
Üzerindeki Etkisi

Genel Bakış

Medya Anlatıları ve Sınır Ötesi Diyalog

Bu modül, dijital medyanın birbirine bağlı bir Avrupa'da bölgesel anlatıları ve kültürlerarası anlayışı nasıl etkilediğini araştırmaktadır. Gazetecilerin, eğitimcilerin ve sivil toplum aktörlerinin medyayı nasıl kullandığını incelemektedir:

- Ulusal ve bölgesel ayrımları köprülemek,
- Yanlış bilgi ve dışlayıcı anlatılara karşı mücadele etmek,
- Çok kültürlü gerçeklikleri yansıtmak,
- Demokratik ve kapsayıcı bir dijital alana katkıda bulunmak.

Öğrenme Çıktıları

Konu 1: Sınır Ötesi Gazetecilik ve Hikaye Anlatımı: Farklı Bakış Açılarını Birleştirmek

- Ülkeler arasındaki iş birlikçi hikaye anlatımı uygulamalarının medya çoğulculuğunu ve vatandaşlık anlayışını nasıl güçlendirdiğini belirlemek.
- Sınır ötesi gazeteciliğin gerçeği ortaya çıkardığı, kalıp yargılara meydan okuduğu veya karmaşık konuları insanileştirdiği vaka çalışmalarını analiz etmek.

Konu 2: Avrupa Siyasi Söyleminde Yanlış Bilgiyle Mücadelede Dijital Medyanın Rolü

- Yanlış bilginin ulus ötesinde nasıl yayıldığını ve demokratik söylemi ile kamu güvenini nasıl etkilediğini incelemek.
- Yanlış bilgiyle mücadele eden ve çevrimiçi topluluklarda dayanıklılığı destekleyen dijital araçları, ortaklıkları ve stratejileri keşfetmek.

Öğrenme Çıktıları

Konu 3: Avrupa'da Göç ve Çok Kültürlülüğün Medyada Temsili

- Göç ve çok kültürlülüğün farklı Avrupa bağlamlarında dijital ve sosyal medyada nasıl tasvir edildiğini eleştirel olarak değerlendirmek.
- İnsan odaklı, nüanslı hikaye anlatımını teşvik eden kapsayıcı medya uygulamaları ve kılavuzları geliştirmek.

Konu 4: Dijital Medyanın Bölgesel Kimlikler ve Avrupa Entegrasyonu Üzerindeki Etkisi

- Dijital alanların bölgesel, ulusal ve Avrupa kimliklerini hem nasıl pekiştirdiğini hem de yeniden şekillendirdiğini değerlendirmek.
- Dijital hikaye anlatımının kültürler arasında köprüler kurabileceği ve daha entegre bir Avrupa'ya katkıda bulunabileceği yolları yansıtmak.

01

**Sınır Ötesi Gazetecilik ve
Hikaye Anlatımı – Farklı
Bakış Açılarını Birleştirmek**

Sınır Ötesi Gazetecilik Nedir?

Sınır ötesi gazetecilik, ulusal sınırları aşan medya işbirliklerini ifade eder. Farklı ülkelerden gazeteciler, tek bir haber merkezinin tek başına kapsayamayacağı hikayeleri araştırmak ve anlatmak için bir araya gelir.

Uzmanlık, veri ve bakış açılarını bir araya getirerek, uluslararası yolsuzluktan çevre krizlerine kadar sınırları aşan konuları aydınlatır ve izleyicilere daha zengin, daha nüanslı bir anlayış sunarlar (sobrief.com).

Avrupa gibi birbirine bağlı ancak çeşitlilik gösteren bir kıtada, bu tür işbirlikleri birden fazla bakış açısını yansıtmak için zorunludur ve **habercilikte farklı bakış açılarını birleştirmek** açısından kritik öneme sahiptir.

Konu 1

Sınır Ötesi Gazetecilik ve
Hikaye Anlatımı – Farklı
Bakış Açılarını
Birleştirmek

Avrupa'da Sınır Ötesi Hikaye Anlatımı Neden Önemlidir?

Günümüzde karşılaşılan pek çok sorun ulusötesidir – **suç ağları, halk sağlığı acil durumları, ve iklim değişikliği** sınırlarda durmaz. Geleneksel medya ise çoğunlukla ulusal anlatılara odaklanır. Sınır ötesi hikaye anlatımı bu boşluğu şu şekillerde kapatır:

- **İzleyicileri Bağlamak:** Okuyucuları diğer ülkelerin bakış açılarıyla tanıştırır, ulusal yankı odalarından çıkışı sağlar.
- **Empatiyi Geliştirmek:** Örneğin bir Polonyalı ve İspanyol gazetecinin birlikte anlattığı hikayeleri duymak, sınırlar ötesindeki insanları insanileştirebilir ve kalıp yargıları azaltabilir.
- **Gücü Hesap Verebilir Kılmak:** İşbirliğine dayalı gazetecilik, karmaşık skandalların “noktalarını birleştirebilir”. Örneğin birden fazla AB ülkesinde uzanan bir yolsuzluk izini araştırmak, koordineli habercilik gerektirir.

Konu 1

Sınır Ötesi Gazetecilik ve
Hikaye Anlatımı – Farklı
Bakış Açılarını
Birleştirmek

İzole Anlatıların Zorlukları

Sınır ötesi işbirliği olmadan, medya anlatıları parçalı kalmaya mahkûm olabilir. Her ülkenin medyası bir haberi tek başına yayınlayabilir ve bu durum yanlış anlamalara veya önyargılı bakış açılara yol açabilir. Örneğin bir göçmenin yolculuğu bir ülkenin basınında olumsuz, diğerinde ise anlayışla tasvir edilebilir.

Bu bakış açıları hiç kesişmezse, izleyiciler tam resmi kaçırrır. **Yanlış bilgi** de uluslararası diyalog eksikliğinde güçlenebilir – bir dildeki söylentiler başka yerlerde doğrulanmadan yayılabilir.

Sınır ötesi gazetecilik, tek bir bölgenin ötesinde bağlam ve doğrulama sağlayarak bununla mücadele eder (sobrief.com).

Konu 1

Sınır Ötesi Gazetecilik ve
Hikaye Anlatımı – Farklı
Bakış Açılarını
Birleştirmek

İşbirliğini Mümkün Kılan Araç Olarak Dijital Medya

Şifreli iletişim platformları ve bulut veri paylaşımı, Paris, Roma ve Budapeşte'deki gazetecilerin **eş zamanlı ve güvenli biçimde** aynı soruşturma üzerinde çalışmasına olanak tanır (sobrief.com).

Sanal toplantı araçları, farklı saat dilimleri arasında haftalık editoryal görüşmeler yapılmasını sağlar. İşbirliği yazılımları (encrypted chat apps to shared document platforms) lets teams coordinate research, compare findings, ve plan publication strategies in real time – something much harder in the pre-digital era.

Sosyal medya ayrıca muhabirlerin küresel ölçekte topluluklar ve diğer gazetecilerle bağlantı kurarak sınırlar ötesinde kaynak ve hikaye bulmalarına yardımcı olur.

Konu 1

Sınır Ötesi Gazetecilik ve Hikaye Anlatımı – Farklı Bakış Açılarını Birleştirmek

Uzman Görüşü

İşbirliği Gerçeği Güçlendirir – Uzman Yorumu

Medya akademisyenleri, sınır ötesi gazeteciliğin yalnızca kapsamı genişletmekle kalmayıp aynı zamanda doğruluğu da artırdığını gözlemlemektedir.

Farklı geçmişlerden gelen gazeteciler birbirlerinin haberlerini doğruladığında ve yerel bilgiye katkıda bulunduğunda, hatalar fark edilir ve önyargılar dengelenir.

Avrupalı medya uzmanı Brigitte Alfter gazetecilerin *“Avrupa gerçekliklerini yeterince haberleştirebilmek için sınırlar ötesinde sistematik olarak işbirliği yapmayı öğrenmeleri gerektiğini”* savunmaktadır.

Doğu ve Batı'dan, Kuzey ve Güney'den muhabirleri bir araya getiren sınır ötesi ekipler, tek taraflı anlatılara meydan okuyabilir.

Bu yaklaşım aynı zamanda **güven** de inşa eder: izleyiciler, kapsamlı doğrulama ve geniş çaplı incelemeye işaret ettiğinden, tek bir kuruluş yerine uluslararası medya koalisyonunun haberleştirdiği bir habere daha çok güvenme eğilimindedir.

(KAYNAK: (sobrief.com)).

Gerçek Girişimler – Ağlar ve İşbirlikleri

Avrupa'da artık sınır ötesi hikaye anlatımını destekleyen resmi ağlar bulunmaktadır:

- [Journalismfund.eu](https://journalismfund.eu) – en az iki farklı ülkeden üyeleri olan araştırmacı ekiplere hibe sağlar; bireysel kuruluşların karşılayamayacağı projeleri mümkün kılar.
- [Avrupa Araştırmacı İşbirlikleri \(EIC\)](https://eic.europa.eu) – silah kaçakçılığı veya kurumsal vergiden kaçınma gibi konulardaki araştırmaları birlikte yayınlayan bir Avrupa medya kuruluşları ağıdır.
- [Hostwriter](https://hostwriter.com) – dünya genelinde 5.000'den fazla gazeteciyi birbirine bağlayan ve muhabirlerin diğer ülkelerde işbirliği yapacak ya da sahadan yardım alacak meslektaşlar bulmasına yardımcı olan çevrimiçi bir platformdur. Bu ağlar, çözüm odaklı bir yaklaşımı örneklemektedir: yalnızca bölünmüş medyadan şikâyet etmek yerine hikaye anlatıcıları arasında aktif olarak köprüler kurarlar.

Vaka Çalışması:

“Forbidden Stories, kamuya açık bilgiye erişimi sağlamayı, aynı zamanda gazetecilere karşı suç ve şiddeti caydırmayı amaçlamaktadır.” (KAYNAK: <https://forbiddenstories.org/about-us/mission/our-mission/>)

Daphne Projesi

Sınır ötesi gazetecilik aynı zamanda dayanışma ve adalet için de bir güç olmuştur. Maltalı araştırmacı gazeteci Daphne Caruana Galizia 2017'de suikaste kurban gittikten sonra, **18 uluslararası medya kuruluşundan 45 gazeteci** çalışmalarını sürdürmek için *Daphne Projesi* Daphne Projesi'ni kurdu.

Forbidden Stories adlı STK tarafından koordine edilen gazeteciler, Daphne'nin yarım kalan soruşturmalarını paylaşarak aksi hâlde susturulabilecek yolsuzluk raporlarını yayımladılar.

Bu işbirliği güçlü bir mesaj verdi: bir gazeteciyi susturmak hikayeyi öldürmez. Sınırlar ötesinde bir araya gelen muhabirler hesap verebilirliği sağladı ve kamuoyunu bilgilendirdi. *Daphne Projesi* sınır ötesi hikaye anlatımının basın özgürlüğünü nasıl koruyabileceğini ve **sesleri güçlendirebileceğini** tehlikeli aktörlerin bastırmaya çalıştığı şekilde örneklemektedir.

Medya İşbirliği Örneği

Outside Multicultural Dergisi

“Hikayeler de insanlar gibi seyahat etmelidir.” Bu felsefe, Avrupa genelinde göçmenlerin, azınlıkların ve çok dilli hikaye anlatıcılarının seslerini yükselten AB destekli bir medya projesi olan [*Outside Multicultural Dergisi*](#)'nin arkasındaki felsefedir.

Editoryal ekip; İrlanda, Bosna, Nijerya, İtalya, Almanya, Bosna-Hersek ve daha birçok ülkeden katkıda bulunanları kapsamakta olup ana akım medyanın dışında kalan yaşanmış deneyimleri yansıtan iki dilli içerik oluşturmak için uzaktan çalışmaktadır.

“Hikâyeleri birlikte yazdığımızda yalnızca dili çevirmiyoruz. Bağlamı, nüansları ve duyguyu da aktarıyoruz”

“Mültecilerin barınmalarına ilişkin bir makale yalnızca bir ülkenin sorunu değildir – biz onu farklı bölgelerden ortak öğrenimle şekillendiriyoruz.”

Etkinlik

Kendiniz Deneyin – Pratik Egzersiz:

Sınır Ötesi Haberciliği Karşılaştırma – Birden fazla Avrupa ülkesini etkileyen önemli bir haber seçin (örneğin yeni bir AB politikası, iklim protestosu hareketi veya bir iş birleşmesi).

İki farklı ülkenin haber kaynaklarından bu haberle ilgili makaleler bulun.

Karşılaştırın:

- Anlatılar veya vurgular nasıl farklılaşıyor? (Ulusla özgü açılar var mı?)
- Bir kaynaktan diğerinin atladığı ne öğreniyorsunuz? Birden fazla bakış açısını okumanın anlayışınızı nasıl değiştirdiğini düşünün. Ardından her iki izleyiciye de anlam ifade edecek tek bir haber yazmakla görevli bir gazeteci olduğunuzu hayal edin. Bu bakış açılarını birleştirmek için hangi unsurları dahil ederdiniz? Bu egzersizin sınır ötesi gazeteciliğin daha eksiksiz bir tablo sunmadaki değerini nasıl öne çıkardığını tartışın.

02

Avrupa Siyasi Söyleminde Yanlış Bilgiyle Mücadelede Dijital Medyanın Rolü

Avrupa'da Yanlış Bilginin Zorluğu

Dijital bağlamda yanlış bilgi (sahte veya yanıltıcı bilgi), Avrupa'nın çevrimiçi alanlarında hızla yayılmakta ve çoğunlukla gerçeğin önüne geçmektedir.

Sosyal medya, mesajlaşma uygulamaları ve hatta arama algoritmaları; söylentileri ve sahte haberleri güçlendirerek kamuoyunu ve siyasi söylemi etkileyebilir. Avrupa toplumları, siyasetten vatandaş katılımına, sağlık ve bilimle ilgili komplo teorilerine kadar yaşamın birçok alanında olumsuz bir etki hissedebilir.

AB anketlerine göre Avrupalıların büyük çoğunluğu, çevrimiçi dezenformasyonun **demokrasi için bir tehdit** ve sosyal uyum açısından ciddi bir risk oluşturduğu konusunda endişe duymaktadır. Çevrimiçi içerik paylaşımının kolaylığı, bir ülkede yayınlanan sahte bir haberin hızla birçok dilde dolaşıma girebileceği anlamına gelir.

(KAYNAKLAR: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2966> ; datajournalism.com).

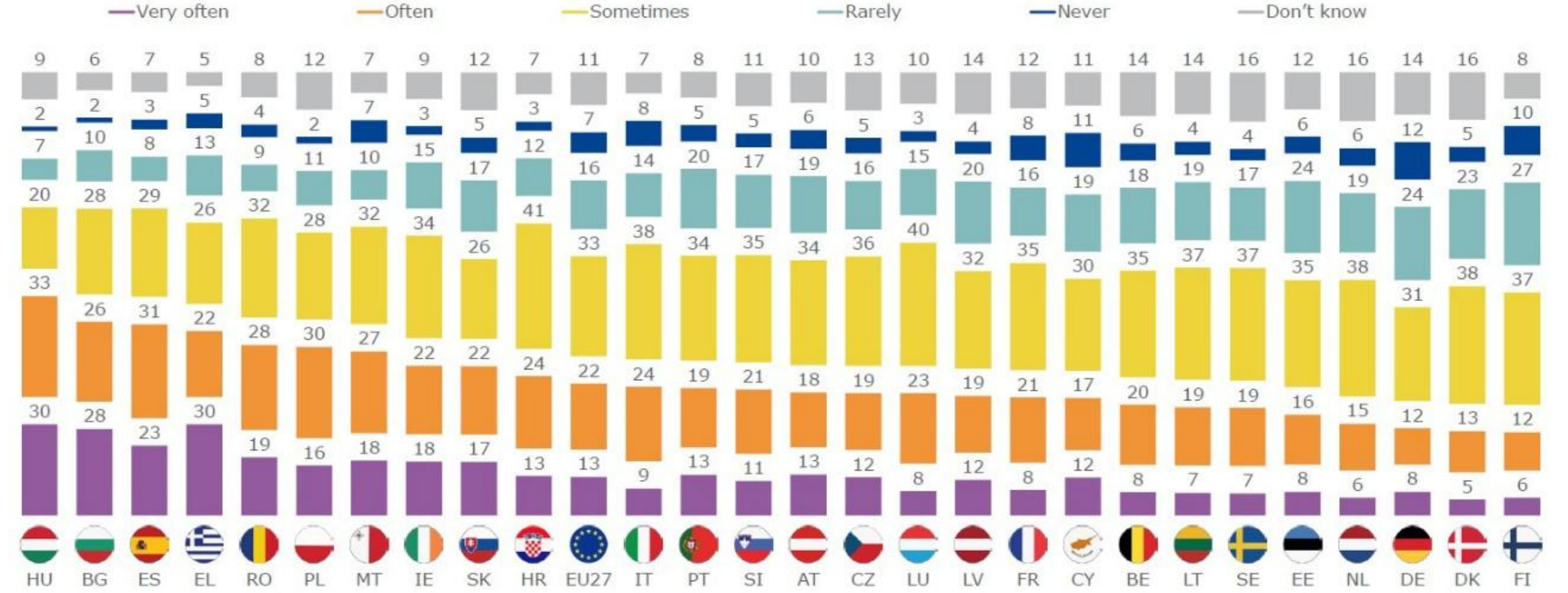
Konu 2

Avrupa Siyasi
Söyleminde Yanlış
Bilgiyle Mücadelede
Dijital Medyanın Rolü

Avrupa'da Yanlış Bilginin Zorluğu

Konu 2

Avrupa Siyasi
Söyleminde Yanlış
Bilgiyle Mücadelede
Dijital Medyanın Rolü

Son 7 gün içinde ne sıklıkta dezenformasyon ve sahte haberle kişisel olarak karşılaştığınızı düşünüyorsunuz?

KAYNAK: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2966>

Yanlış Bilgi Sınırları Nasıl Aşar

Dijital medya platformları doğası gereği küreseldir.

Sansasyonel bir sahte haber veya manipüle edilmiş bir görsel, ortaya çıktığı yerle sınırlı kalmaz:

- **Dil çevirisi:** Yanıltıcı içerik çoğunlukla çevrilerek (ya da minimum metin taşıyarak) dilsel topluluklar arasında yayılır. Örneğin AB politikasıyla ilgili yanlış bir anlatı, bir diaspora Facebook grubunda görünebilir ve kısa süre sonra diğerlerinde de yer alabilir.
- **Botlar ve Koordineli Ağlar:** Kötü niyetli aktörler, aynı yanlış mesajları birden fazla ülkede eş zamanlı olarak yaymak için otomatik sosyal medya hesaplarını (botları) kullanır.
- **Algoritmik güçlendirme:** YouTube veya X gibi platformlar, ilgi çekici (çoğunlukla kışkırtıcı) içerikleri köken ülkesinin ötesinde algoritmik olarak öne çıkarabilir. Bu, A ülkesinde üretilen bir yalanın tamamen asılsız olsa bile B ülkesinde gündem oluşturabileceği anlamına gelir.

Konu 2

Avrupa Siyasi
Söyleminde Yanlış
Bilgiyle Mücadelede
Dijital Medyanın Rolü

Yanlış Bilgi Sınırları Nasıl Aşar

- **Diyaspora ve ulusötesi topluluklar:** Göçmen veya diyaspora toplulukları, dijital kanallar aracılığıyla haberleşir. Ne yazık ki bu durum doğrulanmamış haberlerin paylaşılmasını içerebilir ve uluslar arasında yanlış bilginin yayılmasına yol açabilir. Örnek: COVID-19 salgını sırasında, bir Avrupa ülkesindeki marjinal web sitelerinde başlayan komplo teorileri (sahte "tedaviler" veya aşı mitleri gibi) kısa sürede kıtanın tamamına yayılarak bunları çürütmek için koordineli bir sınır ötesi çaba gerektirdi.

Konu 2

Avrupa Siyasi
Söyleminde Yanlış
Bilgiyle Mücadelede
Dijital Medyanın Rolü

Siyasi Söylem Üzerindeki Etkisi

Yanlış bilgi yalnızca gerçekleri çarpıtmakla kalmaz;**toplumları kutuplaştırır**. Avrupa siyasetinde yanlış veya yanıltıcı anlatılar şu amaçlarla kullanılmıştır:

- **Seçimleri ve Referandumları Etkilemek:** Örneğin seçim öncesinde adaylar veya partiler hakkında uydurma haberler seçmenleri etkileyebilir.
- **Güveni Aşındırmak:** Tekrarlanan sahte iddialar, ele alınmadığında vatandaşların kurumlara ve ana akım medyaya duyduğu güveni aşındırabilir.
- **Popülizmi ve Aşırılığı Körüklemek:** Ötekileştirici anlatılar (örneğin göçmenleri suçlayan ya da AB'yi uluslara karşı komplo kurmakla itham eden sahte haberler) aşırılıkçı söylemlere zemin hazırlar. Karmaşık konuları sansasyonel yalanlara indirgeyerek bunların nüanslı gerçeğin önünde yayılmasını kolaylaştırır.
- **Dikkat Dağıtmak ve Bölmek:** Yanlış bilgi çoğunlukla duyguları hedef alır. Şoke edici bir yalan, gerçek sorunlardan dikkati dağıtarak çevrimiçi tartışmalara hâkim olabilir. Örneğin bir göçmen tarafından işlenen suçla ilgili asılsız bir haber, göç politikasına dair olgusal tartışmanın önüne geçebilir. Bu tür çarpıtmalar, Avrupa düzeyinde rasyonel, kanıta dayalı söylemi engeller.

Konu 2

Avrupa Siyasi
Söyleminde Yanlış
Bilgiyle Mücadelede
Dijital Medyanın Rolü

Dijital Medya – Sorunun ve Çözümün Parçası

Konu 2

Avrupa Siyasi
Söyleminde Yanlış
Bilgiyle Mücadelede
Dijital Medyanın Rolü

Dijital medya platformları (Facebook, Twitter/X, YouTube, TikTok vb.) yanlış bilgi için **vektörler** olmuştur; ancak bu platformlar aynı zamanda yanlış bilgiyle mücadelede de kritik bir rol oynamaktadır:

- **Hızlı Yayılma:** Sahte bir haber, Facebook'ta saatler içinde viral hâle gelebilir. YouTube algoritması yanıltıcı videolar otomatik olarak oynatabilir, Twitter trendleri ise şüpheli iddiaları öne çıkarabilir. Bu durum, teknoloji şirketlerini ve politika yapıcıları sorunun içindeki rollerini kabul etmek zorunda bırakmıştır.
- **Tespit ve Müdahale:** Olumlu tarafta ise aynı hız, düzeltme için de kullanılabilir. Sosyal medya, gerçek zamanlı doğrulama yanıtlarına olanak tanır; örneğin yanıltıcı bir tweet hız kazandığında uzmanlar ve doğrulama kuruluşları hızla yanıt verebilir ya da onu **işaretleyebilir** ve doğru bilgiyi paylaşabilir.

(Kaynak: datajournalism.com).

Dijital Medya – Sorunun ve Çözümün Parçası

Konu 2

Avrupa Siyasi
Söyleminde Yanlış
Bilgiyle Mücadelede
Dijital Medyanın Rolü

- **Platform Politikaları:** Dijital platformlar, yanlış bilginin yayılmasını azaltmak için içerik uyarıları, doğrulama etiketleri ve algoritma düzenlemeleri gibi önlemler uygulamaya koymaktadır. . Örneğin Twitter (2023 öncesi), haberlerin körü körüne paylaşılmasını önlemek için “Retweetlemeden önce makaleyi okuyun” gibi uyarılar denedi. Facebook ve YouTube, çoğunlukla doğrulama kuruluşlarıyla iş birliği yaparak doğrulanmış yanlış ve zararlı içeriklerin kaldırılmasını artırdı.
- **Dijital Kampanyalar Aracılığıyla Kamuoyu Farkındalığı:** Sosyal medya aynı zamanda, kullanıcılara sahte haberleri nasıl fark edeceklerini öğreten farkındalık kampanyaları (STK'lar veya AB tarafından) yürütmek için de kullanılmaktadır. Örneğin Avrupa Komisyonu'nun sosyal medya kampanyaları eleştirel düşünceyi teşvik etmiş ve doğrulama portalları gibi kaynakları duyurmuştur. Dolayısıyla dijital medya yanlış bilgi selini mümkün kılrsa da sorumlu kullanıldığında bu seli durdurmak için araçlar da sunmaktadır.

Avrupa Girişimleri – Sahte Haberlerle Birlikte M¼cadele

Avrupa kurumları ve işbirlikleri çevrimiçi yanlış bilgiyle aktif olarak mücadele etmektedir:

- **[AB Dezenformasyon Uygulama Kodu](#)**: 2018 yılında AB, büyük teknoloji platformlarının (Facebook, Google, Twitter vb.) dezenformasyona karşı adım atmayı kabul ettiği gönüll¼ bir kod oluşturdu; örneğin sahte haberlerin parasallaştırılmasını (reklam gelirini keserek) ve yetkili içeriklerin öne çıkarılmasını sağladı. Bu Kod, [2022 yılında güçlendirildi](#) ve yeni Dijital Hizmetler Yasası ile bağlantılı daha bağlayıcı önlemler ve şeffaflık gereklilikleri eklendi.
- **[Avrupa Dijital Medya Gözlemevi \(EDMO\)](#)**: 2020 yılında kurulan EDMO, AB destekli bir merkez olup Avrupa genelinde doğrulama kuruluşlarını, akademik araştırmacıları ve medya kuruluşlarını bir araya getirmektedir. Kendi dillerinde yanlış bilgi trendlerini izleyen ve analiz eden ulusal/bölgesel merkezler ağını destekler ve bulguları paylaşır. Bu sınır ötesi aę, bir ÷lkede tespit edilen sahte bir anlatının diğerlerine hızla bildirilebileceği anlamına gelir.

Konu 2

Avrupa Siyasi
Söyleminde Yanlış
Bilgiyle M¼cadelede
Dijital Medyanın Rol¼

Avrupa Girişimleri – Sahte Haberlerle Birlikte M¼cadele

Konu 2

Avrupa Siyasi
Söyleminde Yanlış
Bilgiyle M¼cadelede
Dijital Medyanın Rol¼

- [AB - Dezenformasyon Karşısında](#): Başlangıçta Kremlin yanlışı dezenformasyonla m¼cadeleye odaklanan Avrupa Dış Eylem Servisi girişimi, ç¼r¼t¼lm¼ř sahte haberlerin ç¼evrimiçi veri tabanını s¼rd¼rmektedir. 2021 itibarıyla Avrupa izleyicilerini hedef alan binlerce dezenformasyon vakası toplanarak yaygın taktikler g¼n y¼z¼ne çıkarıldı. D¼zenli olarak trend raporları ve mit ç¼r¼t¼c¼ makaleler yayınlayarak sınır ötesi bir doğrulama kaynağı işlevi görmektedir. (KAYNAK: https://www.eeas.europa.eu/eeas/euvdisinfo-how-debunk-over-6500-disinformation-cases-four-years_en)
- Hızlı Uyarı Sistemi https://www.eeas.europa.eu/node/59644_en: AB, üye devlet yetkilileri arasında özellikle seğimler etrafındaki dezenformasyon kampanyalarına ilişkin gerçek zamanlı bilgi paylaşımı için bu sistemi oluşturdu. Bir ¼lkenin seğiminde sahte haber dalgası yaşanırsa diğerleri benzer kalıplara karşı uyarılır.

Doğrulama Kuruluşlarının ve Haber Merkezlerinin Rolü

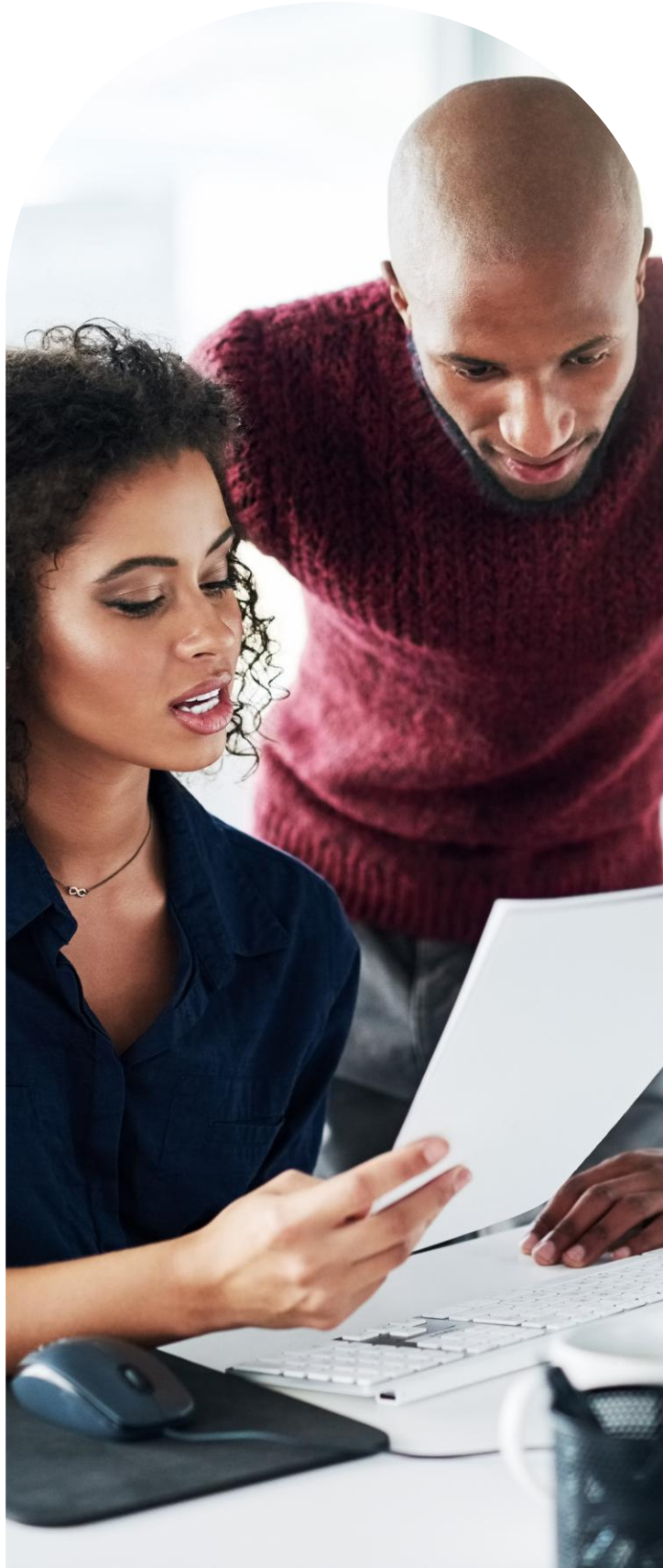

Doğrulama kuruluşları Avrupa'da dijital yanlış bilgiye karşı ön saflarda savaşan güçlere dönüşmüştür. Full Fact (İngiltere), Correctiv (Almanya), Pagella Politica (Italy), ve many others now work together across borders.

Dijital medyayı şu amaçlarla kullanırlar:

- **Gerçek Zamanlı Çürütme:** Viral iddiaları araştıran makaleler, tweetler ve videolar yayınlarlar. Bu içerikleri çevrimiçi paylaşım için optimize ederler; optimize ederler – örneğin dolaşımdaki bir iddianın neden yanlış olduğunu hızlıca aktaran bilgi grafikleri veya kısa açıklayıcı videolar.
- **Ağlar Aracılığıyla İşbirliği:** Pek çoğu Avrupa genelindeki koalisyonların (örneğin Uluslararası Doğrulama Ağı veya AB destekli doğrulama merkezi) parçasıdır. Bir grup başka yerlerde de geçerli olan bir haberi çürütürse araştırmalarını diğerlerinin çevirebilmesi veya uyarlayabilmesi için paylaşır. Bir örnek, küresel ölçekte 100'den fazla doğrulama kuruluşunu (birçok AB ekibi dahil) bir araya getirerek çürütmeleri havuzlamak ve tekrarı önlemek için oluşturulan COVID-19 #CoronaVirusFacts İttifakı'dır.

Doğrulama Kuruluşlarının ve Haber Merkezlerinin Rolü

- **Hesap Verebilirliği Talep Etmek:** Doğruluk kontrolü yapanlar (fact-checkers), sosyal medya şirketleriyle sık sık iletişim kurar — tekrar tekrar yanlış bilgi yayan hesapları işaretler ya da platform politikaları kapsamında özellikle zararlı olan bazı yanlış içeriklerin kaldırılmasını talep ederler. Avrupa'da bazı haber merkezleri, yanlışlıkla yanlış bilgi yaymaktan kaçınmak için haber merkezi kararlarına doğrudan katkıda bulunan “yerleşik” doğrulama uzmanları istihdam etmeye başlamıştır.
- **Medya Okuryazarlığı Çalışmaları:** Yalnızca çürütmekle kalmaz; aynı zamanda eğitirler. BMMYK ve Etik Gazetecilik Ağı (EJN) gibi kuruluşlar, göç terminolojisi konusunda kılavuzlar yayımlamıştır. Örneğin BMMYK, “mülteci” teriminin yalnızca tanımı karşılayanlar için kullanılmasını, başvuruda bulunanlar için “sığınmacı” denmesini ve suç ima eden terimlerin kullanılmamasını önermektedir. vatandaşlara sahte hesapları veya manipüle edilmiş görüntüleri nasıl tanıyacaklarını öğretmek amacıyla atölye çalışmaları düzenler ya da çevrimiçi testler oluşturur. Örneğin Fransız yayın kuruluşu Le Monde'un “Les Décodeurs” bölümü, kaynak doğrulama konusunda eğitimler sunmaktadır.

Dijital Medyada Çözüm Odaklı Yaklaşımlar

Göz korkutucu zorluğa karşın, dijital medya aracılığıyla yanlış bilgiyle mücadelede pek çok çözüm odaklı yöntem uygulanmaktadır:

- **Önleyici Çürütme Kampanyaları:** Yalnızca tepki vermek yerine, önleyici çürütme insanları önceden manipülasyon taktiklerine hafifçe maruz bırakmayı içerir; tıpkı zihin için bir “aşı” gibi. 2022 yılında araştırmacılar ve Google'ın Jigsaw birimi, [YouTube reklam kampanyaları](#) aracılığıyla Doğu Avrupa'da propagandanın ve manipülasyonun nasıl işlediğini anlatan kısa videolar yayınladı. Bu önleyici çürütme videolar izleyicilerin sonraki sahte haberlere karşı daha şüpheci olmalarını sağladı. Dijital medyanın bu yenilikçi kullanımı, kamuoyunu aşılamaya yardımcı olur.
- **Kalabalık Kaynaklı Doğrulama:** Gibi girişimler [Truly Media](#) (işbirliğine dayalı bir doğrulama platformu) veya [Twitter'in Topluluk Notları \(eski adıyla Birdwatch\)](#) kullanıcıların şüpheli gönderileri doğrulamalarına ve bağlam eklemelerine olanak tanır. AB'de bir örnek Facts Against Fake kampanyasıdır. Örneğin şu makaleyi okuyun: <https://www.dw.com/en/fact-check-how-to-spot-fake-news-ahead-of-eu-elections/a-69046888> .

Dijital Medyada Çözüm Odaklı Yaklaşımlar

- **Yasal Çerçevesel:** Teknik anlamda “dijital medya” olmasa da Dijital Hizmetler Yasası (DSA) gibi yeni yasalar, platformları dezenformasyon dahil içerik riskleri konusunda daha şeffaf ve hesap verebilir olmaya zorlamaktadır. DSA kapsamında çok büyük platformlar sistemik riskleri değerlendirmek ve azaltmak zorundadır; bu durum AB kullanıcı beslemelerinde zararlı sahte içerikleri işaretlemek ve azaltmak için daha güçlü sistemlerin oluşturulmasına yol açmıştır. Bu düzenleyici önlemler, daha güvenli bir bilgi ortamı yaratmak için dijital medya çabalarıyla el ele yürütülmektedir. platforms to be more transparent and accountable for content risks, including disinformation. Under the DSA, very large platforms must assess and mitigate systemic risks – which has led to more robust systems to işaretleyebilir and reduce harmful false content in EU user feeds. These regulatory measures work hand-in-hand with digital media efforts to create a safer information space.
- **Medya Okuryazarlığı Oyunları ve Meydan Okumalar:** STK'lar ve eğitimciler, insanları sahte içerikleri fark etmeyi öğrenmeye dahil etmek için dijital araçlar kullanmaktadır. Örneğin, [“Bad News” adlı çevrimiçi oyun](#) (birden fazla Avrupa dilinde mevcut), oyuncuların yanlış bilginin nasıl işlediğini öğrenmek için sahte haber üreticisinin yerine geçmesine olanak tanır – medyayı bilinçli tüketenleri yetiştirmenin eğlenceli ve etkileşimli bir yolu.

“Bu oyunun geliştirilmesinde bizimle çalışan bilim insanları, Bad News oyununun insanların sosyal medya gönderilerindeki manipülasyon tekniklerini tespit etme becerilerini geliştirdiğini, bu teknikleri fark etme konusundaki güvenlerini artırdığını ve ağlarındaki kişilerle manipülatif içerik paylaşma isteklerini azalttığını bulmuştur. Oyunun arkasındaki bilim hakkında daha fazla bilgi edinebilirsiniz [BURADAN](#).”

KAYNAK: <https://www.getbadnews.com/en>

Etkinlik

“Bir Doğrulama Uzmanı Gibi Düşün” Meydan Okuması.

Amaç, dijital araçları kullanarak doğrulama becerilerini pratik yapmaktır:

- 1. Bir İddia Bulun:** Bir sosyal medya platformuna veya haber sitesine gidin ve şüpheli ya da aşırı görünen viral bir iddia veya başlık bulun. (Örneğin “AB 2025'e kadar özel araçları yasaklayacak!” veya Twitter'da birisinin paylaştığı çarpıcı bir istatistik.)
- 2. Dijital Araçlarla Doğrulayın:** En az iki doğrulama yöntemi kullanın:
 - Bir görsel söz konusuysa ters görsel arama yapın (örneğin Google Görseller veya TinEye) kullanarak görüntünün eski mi yoksa manipüle mi edildiğini görün.
 - İddianın araştırılıp araştırılmadığını görmek için doğrulama sitelerini (EUvsDisinfo, Snopes veya yerel bir doğrulama kuruluşu gibi) kontrol edin.
 - Haberin orijinal kaynağını arayın (bilinen güvenilir bir kuruluş mu haberleştiriyor, yoksa rastgele bir blog mu?).
 - Şüpheli bir web sitesiye arkasında kimin olduğunu görmek için WHOIS veya başka bir alan adı arama aracı kullanın.

Etkinlik

- 1. Bulgularınızı Belgeleyin:** Bulduklarınızı yazın. İddia doğru muydu, yanlış mıydı, yoksa karmaşık mıydı? Nasıl anlayabildiniz? Yanlışsa, insanlar inansaydı ne tür zarar verebilirdi?
- 2. Paylaşın ve Düşünün:** İddianın ne kadar kolay ya da zor çürütüldüğünü tartışın. Dijital platformun tasarımı doğrulamanıza nasıl yardımcı oldu ya da engel oluşturdu (örneğin herhangi bir doğrulama etiketi veya bağlam sağladı mı)? Bu, dijital medya şirketlerinin yanlış bilgiyi yaymak veya sınırlamaktaki rolü hakkında ne söylüyor?
- 3. Bu egzersiz aracılığıyla öğrenenler, çevrimiçi yanlış bilgiyle mücadelenin araştırmacı niteliğini bizzat deneyimler.**

Multimedya Kaynağı

Doğrulama El Kitabı

Kaynak: “Doğrulama El Kitabı: Dezenformasyon ve Medya Manipölasyonu” – Avrupa Gazetecilik Medya Manipölasyonu Merkezi. Bu, birden fazla dilde mevcut olan ve çevrimiçi içerikleri doğrulamak ile dezenformasyonu araştırmak için adım adım rehberlik sunan ücretsiz, indirilebilir bir e-kitaptır. Görüntülerin coğrafi konumlandırılması, deepfake video kontrolü ve sosyal medya hesaplarının analiz edilmesi gibi teknikleri kapsar. En son baskı kritik bir dönemde yayımlandı ve “gazetecileri sosyal medya hesaplarını, botları, derin sahtecilikleri ve diğer dezenformasyon biçimlerini araştırma konusunda donanımlı kılan bilgiyle” donatmaktadır. Eğitimciler, profesyonellerin sahte haberlerle nasıl başa çıktığını göstermek için bu el kitabından alıntıları sınıfta kullanabilir. Öğrenenlerin bir bölüm okuyarak yöntemlerinden birini (ters görsel arama veya meta veri aracı gibi) çevrimiçi buldukları bir içeriğe uygulamaları teşvik edilmektedir.

KAYNAK: datajournalism.com.

Multimedya Kaynağı

AB Mit Çürütme Portalı

Kaynak: [EUvsDisinfo Çevrimiçi Portalı](#) – Bu, AB'nin dezenformasyonla mücadele görev gücü tarafından sürdürülen etkileşimli bir web sitesidir. Avrupa'da dolaşıma giren binlerce çürütülmüş sahte haberin aranabilir veri tabanını içerir. Kullanıcılar, gerçek dezenformasyon örneklerini görmek ve arkasındaki doğrulama analizini okumak için anahtar kelimeyle arama yapabilir (örneğin “NATO”, “aşılar”, “göç”). Portal ayrıca haftalık dezenformasyon trend raporları yayınlayarak yanlış anlatıların ülkeler arasında nasıl yayıldığını açıklamaktadır. Örneğin “5G COVID'e neden olur” hakkındaki belirli bir sahte haberin farklı dillerde nasıl ortaya çıktığı görülebilir. Bu portalı keşfederek öğrenenler, yaygın dezenformasyon temalarına ve bunlarla mücadele etmek için yapılan çalışmalara bütünüyle hakim olur. (Erişilebilirse siteden bir dezenformasyon ağını gösteren bir bilgi grafiği gösterin veya öğrencilerin kendi seçtikleri bir miti aramasını sağlayın.)

Dayanıklılık İnşa Etmek – Medya Okuryazarlığı ve Eleştirel Düşünme

Nihayetinde yanlış bilgiyle mücadelede en sürdürülebilir çözüm, bilgili ve eleştirel bir kamuoyudur. Avrupa'daki dijital medya girişimleri, kullanıcıları güçlendirmeyi ön plana çıkarmaktadır.

- **Eğitimde Medya Okuryazarlığı:** Pek çok Avrupa ülkesi, öğrencilere çevrimiçi taraflı veya yanlış bilgiyi nasıl fark edeceklerini öğretmek amacıyla okul müfredatlarına dijital okuryazarlık eklemiştir. Örneğin Finlandiya, sivil eğitimin bir parçası olarak okul çocuklarını sahte haberleri fark etme konusunda eğitime konusundaki kapsamlı yaklaşımıyla sıklıkla örnek gösterilmektedir.
- **Kamuoyu Farkındalık Kampanyaları:** Kuruluşlar, #PaylaşmadanDüşün gibi sosyal medya meydan okumaları düzenleyerek insanları içerik iletmenden önce durup doğrulamaya teşvik eder. Avrupa Komisyonu'nun siteleri, vatandaşları etkileşimli biçimde dahil etmek amacıyla testler sunmaktadır.
- **Alışkanlık Olarak Doğrulama:** Bazı haber kuruluşları artık programlarına veya bültenlerine düzenli olarak doğrulama bölümleri eklemektedir (örneğin BBC Reality Check, France24'ün Les Observateurs bölümü). Doğrulamaları günlük medya tüketiminde görünür kılarak halkın iddiaların incelenmesini normalleştirmesine yardımcı olmaktadır.

- **Topluluk Girişimleri:** Yerel kütüphaneler ve toplum merkezleri, yanlış bilginin çoğunlukla dijital okuryazarlığı düşük kişileri hedef aldığını göz önünde bulundurarak yaşlılar veya diğer gruplar için dijital beceriler üzerine atölye çalışmaları (yüz yüze veya web seminerleri aracılığıyla) düzenler. Bu atölye çalışmaları kaynakları çift kontrol etmeyi ve Facebook ya da WhatsApp'ta görünen her şeye güvenmemeyi öğretir.
- **Kaliteli Gazetecilik Teşviki:** Bağımsız, kaliteli gazetecilik desteğı (abonelikler, bağışlar veya kamu finansmanı yoluyla) daha geniş kapsamlı ancak kritik bir bileşendir – insanların güvendikleri güvenilir haber kaynaklarına erişimi varsa rastgele web sitelerindeki dezenformasyona kapılmaları daha az olasıdır. AB, yerel medyayı ve araştırmacı haberciliğı güçlendiren projeleri finanse ederek bunu kabul etmiştir. Bu çabaları bir araya getirerek Avrupa, çevrimiçi bilgi selini eleştirel bir gözle yönlendirebilen dayanıklı bir dijital vatandaşlık inşa etmektedir.

03

Avrupa'da Göç ve Çok Kültürlülüğün Medyada Temsili

Konu 3

Avrupa'da Göç ve Çok Kültürlülüğün Medyada Temsili

Medya Temsili Neden Önemlidir

Medyanın göçü ve çok kültürlülüğü nasıl tasvir ettiği, kamuoyu algısı ve sosyal uyum üzerinde derin bir etkiye sahiptir. Göç akışları ve kültürel çeşitlilikle şekillenen bir kıta olan Avrupa'da medya anlatıları anlayış ve kapsayıcılığı ya güçlendirebilir ya da önyargı ve bölünmeyi körükleyebilir. Bu konu, dijital medyanın göçmenleri, mültecileri ve azınlık kültürlerini nasıl haberleştirdiğini ve bunun neden önemli olduğunu araştırmaktadır.

Düşünün: Haberler göçmenlere bizzat ses veriyor mu, yoksa yalnızca onlar hakkında mı konuşuyor? Çok kültürlü toplumlar gelişen mozaikler mi yoksa çatışma kaynakları mı olarak tasvir ediliyor? Temsil önemlidir çünkü bir toplumun “biz” kimliği hakkında anlattığı hikayeleri şekillendirir. Politikaları ve toplulukların ne kadar misafirperver (ya da düşmanca) hissettiklerini etkiler.

Bu bölüm, güncel kalıpları, medya temsilindeki zorlukları ve daha kapsayıcı bir anlatıyı destekleyen olumlu girişimleri öne çıkaracaktır.

Göçe İlişkin Yaygın Medya Anlatıları

Avrupa medyasının göç haberciliği çoğunlukla birkaç geniş hikaye çizgisine düşmüştür:

- **Kriz/Tehdit Anlatısı:** Genellikle 2015 mülteci akını gibi olaylar sırasında zirveye çıkar. Göçmenler “dalgalar” veya “seller” gibi terimlerle tanımlanır – tehdit edici, kontrolsüz bir kitleyi çağrıştıran metaforlar. Başlıklar, sınır güvenliğine, kültürel değişim korkularına veya izole suç olaylarına odaklanarak göçü bir güvenlik krizi olarak çerçeveleyebilir. Bu anlatı, mülteci ve göçmenleri öteki ve potansiyel bir tehlike olarak tasvir eden tabloidlerde ve bazı siyasi söylemlerde yaygındı.
- **İnsancıl/Kurban Anlatısı:** Diğer zamanlarda, özellikle daha liberal medyada göçmenler (özellikle mülteciler) merhamet hak eden kurbanlar olarak gösterilir – savaştan, zulümden veya yoksulluktan kaçarlar. Haberler insancıl krizlere, trajik yolculuklara (denizde ölümler gibi) ve yardım çağrılarına odaklanır. 2015'teki ikonik Alan Kurdi (boğulan Suriyeli çocuk) imgesi, en azından geçici olarak pek çok kuruluşu bu empatik çerçevelemeye yöneltti.

Konu 3

Avrupa'da Göç ve Çok
Kültürlülüğün
Medyada Temsili

Göçe İlişkin Yaygın Medya Anlatıları

- **Ekonomik/İşlevsel Anlatı:** Göçmenler zaman zaman sayılar ve ekonomik etki açısından tartışılır – işgücü açıklarını dolduran işçiler ya da tersine iş ve sosyal yardım konusunda algılanan rakipler olarak. Bu, insanları istatistiklere (örneğin “X bin iltica başvurusu” veya “göçmenler Y euro maliyete yol açıyor/üretiyor”) indirgeyerek bireysel hikayeleri gözden kaçırabilir.
- **Başarı/Zenginleştirme Anlatısı:** Daha az yaygın ancak önemli olan bazı medyalar, olumlu entegrasyon hikayelerini öne çıkarır – göçmenlerin iş, sanat, spor alanlarında başarılı olması veya ev sahibi toplumu kültürel açıdan zenginleştirmesi (yemek, müzik, festivaller). Bu anlatıdaki çok kültürlülük bir varlıktır. Zorluk, olumsuz veya sansasyonel çerçevelerin çoğunlukla güçlü tepkiler ve tıklamalar ürettiği için baskın çıkmasıdır; oysa nüanslı veya olumlu hikayeler daha az ilgi görebilir.

Konu 3

Avrupa'da Göç ve Çok
Kültürlülüğün
Medyada Temsili

Temsilde Kalıp Yargılar ve Önyargı

Medya temsilleri istemeden (ya da kasıtlı olarak) kalıp yargıları pekiştirebilir:

- **Genelleme:** Bir göçmen veya azınlık bireyinin eylemleri tüm grubu temsil ediyormuş gibi sunulabilir (örneğin bir göçmen suç işlerse bazı kuruluşlar kökenini manşete taşır, böylece daha geniş bir eğilim ima edilir).
- **Ses Eksikliği:** Göçmenler ve azınlıklar sıklıkla dinlenmek yerine hakkında konuşulan kişiler olur. Çeşitli Avrupa ülkelerinde yapılan araştırmalar, göçle ilgili haberlerde göçmenlerin yalnızca küçük bir kısmında alıntılandığını, siyasetçi ve yetkililerin ise anlatıya hâkim olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum göçmenleri sessizleştirebilir ve nesneleştirebilir.
- **Görüntü Seçimi:** Görsel seçimi çoğunlukla bir ton belirler – örneğin sınırı geçen genç erkek mülteci kalabalıklarının tekrar eden görüntüleri “istila” korkusu aşılayabilir; oysa karşılanan çeşitli bir aileyi göstermek entegrasyonu tasvir eder. Ne yazık ki medya, Avrupa'nın kapısındaki yüz­süz kitleler imgesini pekiştirerek sıklıkla kalabalık teknelerin veya çitlerin stok görüntülerini yeniden kullanmaktadır.

Konu 3

Avrupa'da Göç ve Çok
Kültürlülüğün
Medyada Temsili

Temsilde Kalıp Yargılar ve Önyargı

- **Terminoloji:** Kelimeler önemlidir. “Yasadışı göçmen” ile “kayıt dışı göçmen”, “mülteci” ile “ekonomik göçmen”, “İslami terörist” ile “terörist” gibi etiketler izleyicileri önyargıya yönlendirebilir. Bazı medyalar daha yansız bir dil benimsemiş olsa da diğerleri damgalayıcı terimleri kullanmaya devam etmektedir. Örneğin birine “yasadışı” demek, statüsünü tanımlamak yerine varlığını suç hâline getirir.
- **Çok Kültürlülüğün Tasviri:** Çok kültürlü toplumların haberleştirilmesinde (örneğin Avrupa'daki ikinci nesil göçmen toplulukları), yalnızca sorunların (gettoleşme, radikalleşme) öne çıkarılması ve başarı hikayelerine nadiren yer verilmesiyle önyargı sinebilir. Büyük göçmen nüfusuna sahip bir banliyödeki haberler yalnızca şiddet olduğunda yayınlanırsa, bu durum kamuoyunun o topluluğa bakışını çarpıtır.

Konu 3

Avrupa'da Göç ve Çok
Kültürlülüğün
Medyada Temsili

Kapsayıcı Habercilik için Araçlar ve Kılavuzlar

Gazetecilerin göçmenler ve çok kültürlülük konularındaki temsilini geliştirmelerine yardımcı olacak pratik kaynaklar ve çerçeveler bulunmaktadır:

- **Sözlükler ve Stil Kılavuzları:** BMMYK ve Etik Gazetecilik Ağı (EJN) gibi kuruluşlar, göç terminolojisi konusunda kılavuzlar yayımlamıştır. Örneğin BMMYK, “mülteci” teriminin yalnızca tanımı karşılayanlar için kullanılmasını, başvuruda bulunanlar için “sığınmacı” denmesini ve suç ima eden terimlerin kullanılmamasını önermektedir. BMMYK ve Etik Gazetecilik Ağı (EJN) gibi kuruluşlar, göç terminolojisi konusunda kılavuzlar yayımlamıştır. Örneğin BMMYK, "mülteci" teriminin yalnızca tanımı karşılayanlar için kullanılmasını ve suç ima eden terimlerin kullanılmamasını önermektedir. suç ima eden terimlerinden kaçınılmasını önermektedir.
- **Kaynak Çeşitliliği Kontrol Listesi:** Bazı haber merkezleri muhabirler/editörler için bir kontrol listesi uygulamaktadır: Bu haberde göçmen sesi veya topluluk temsilcisi var mı? Resmi açıklamaları kişisel bakış açılarıyla dengeledik mi? Bu tür öz denetim, editoryal sürecin bir parçası hâline gelebilir.

- **Haber Açısı Değişiklikleri:** Gazetecilik eğitimi, öngörülebilir açıların ötesine geçmeyi teşvik eder. Örneğin göçmen sayılarına ilişkin bir başka rapor (soyut olabilen) yerine, süreç hikayelerine (bir birey için iltica süreci nasıldır?) veya topluluk etkisi hikayelerine odaklanın (yeni bir göçmen topluluğu bir kasabayı nasıl canlandırdı veya yerli halk ile yeni gelenler bir okulda nasıl etkileşime giriyor).
- **Görsel Kılavuzlar:** Fotoğraf editörlerine insanileştiren görseller seçmeleri tavsiye edilir. Her zaman kalabalıkları uzaktan göstermek yerine, onay ve saygılı tasvir ile bireylerin veya ailelerin portrelerini, yerliler ve göçmenler arasındaki etkileşim görüntülerini dahil edin. Kriz görüntülerinin görsel tekdüzeliğini kırmak için mültecileri günlük yaşamda (çalışırken, öğrenirken, gülerken) tasvir eden fotoğraf setlerini paylaşan girişimler de bulunmaktadır.
- **Kapsayıcı Hikaye Anlatımı Teknikleri:** Bu, topluluklarla içerik ortak oluşturmayı içerebilir. Örneğin bir gazeteci, mültecilerin hakkında ne tür hikayelerin anlatılmasını istediklerini özetledikleri bir atölye çalışması düzenleyebilir. Ortaya çıkan makaleler bu içgörülerini bünyesinde barındırarak daha zengin anlatılara yol açar. Bir diğer yöntem ise birinci şahıs formatlarını kullanmaktır: göçmenlerin büyük haber sitelerinde köşe yazıları yazmasına veya video günlükleri yapmasına olanak tanımak, bu sesleri doğrudan ana akım haberciliğe entegre etmek.

Etkinlik

Pratik Egzersiz – Medya İçeriğini Analiz Etmek

Medya Temsili Denetimi.

Öğrencileri küçük gruplara ayırın ve her grubun seçmesini sağlayın:

- Göçle ilgili bir haber makalesi (herhangi bir Avrupa ülkesinin medyasından, gerekirse çevrilmesi idealdir).
- Önemli erişime (çok paylaşım/beğeni) sahip, çok kültürlölük veya göçle ilgili bir sosyal medya içeriği (tweet, Facebook gönderisi veya kısa video olabilir). Her grup şunları yapacak:
 1. İçeriği Analiz Edin: Çerevelemeyi ve dili belirleyin. Habercilik olumsuz mu, olumlu mu yoksa tarafsız mı? Duygusal dil veya görsel kullanıyor mu? Kim alıntılanıyor veya yer alıyor (göçmenler, yetkililer, yerliler, uzmanlar)? Hangi anlatı kategorisine giriyor (2. Slayttan: kriz, insancıl vb.)?
 2. Etkiyi Tartışın: Bu içerik, izleyicilerin göçmenler veya çok kültürlölü topluluklar hakkında nasıl hissetmesine neden olabilir? Herhangi bir kalıp yargıyı pekiştiriyor mu yoksa meydan mı okuyor?

04

Dijital Medyanın Bölgesel Kimlikler ve Avrupa Entegrasyonu Üzerindeki Etkisi

Dijital Avrupa'da Kimlikler

Avrupa'da insanlar çoğunlukla katmanlı kimlikler taşır: yerel/bölgesel (örneğin: Katalan, Bavyeralı, Sicilyalı), ulusal (örneğin: İspanyol, Alman, İtalyan) ve daha geniş bir Avrupa kimliği.

Sosyal ağlardan çevrimiçi haberlere kadar dijital medya, bu kimliklerin nasıl ifade edildiğini ve geliştiğini etkiler. Bu konu, çevrimiçi olmanın bir bölgeye veya ulusa ve genel olarak Avrupa'ya aidiyet duygusunu nasıl etkilediğini araştırmaktadır.

İnternet Avrupalıları ortak bir kamusal alana mı bir araya getiriyor, yoksa bölgesel sadakatleri ve ayrılıkçılığı mı güçlendiriyor? Bölgesel kültürler çevrimiçi ortamda nasıl ses buluyor? Kritik bir soru olarak, dijital medya bölgesel gururu Avrupa birliğiyle uzlaştırmaya yardımcı olabilir mi? Amaç, dijital ortam ile Avrupa'nın bölgelerindeki kimlik anlatıları arasındaki etkileşimi ve bunun Avrupa entegrasyonunun devam eden projesini nasıl etkilediğini anlamaktır.

Konu 4

Dijital Medyanın
Bölgesel Kimlikler ve
Avrupa Entegrasyonu
Üzerindeki Etkisi

Bölgesel Kimlikler Çevrimiçi Dünyaya Taşıyor

Kültür, dil veya tarihle tanımlanan Avrupa'nın pek çok bölgesi, kimliklerini tanıtmak için dijital medyayı benimsemiştir:

- **Dil Canlandırma ve Koruma:** Bask, Galce veya Sami gibi bölgesel veya azınlık dili konuşucuları, ana dillerinde içerik oluşturmak için sosyal medyayı, YouTube'u ve blogları kullanır. Bu, bir zamanlar özel alanlara hapsolan diller için büyük bir kazanım olmuştur. Örneğin İskoç lehçesinde komedi üreten popüler YouTuberlar veya Korsikaca tweet atan fenomenler vardır. Bu çevrimiçi varlık, genç nesiller için bu kimlikleri hem korur hem de normalleştirir .
- **Kültürel Tanıtım:** Bölgeler, yerel mirası dünyayla paylaşmak için dijital platformları kullanır. Bölgesel müzelerin sanal turları, halk festivalleri için Facebook sayfaları ve yerel mutfak veya manzaralara adanmış Instagram hesapları, uzak ve yakındaki insanları bir bölgenin gururu ile buluşturur. Kelt müziğiyle ilgilenen Brezilya'daki biri, bölgesel bir kültür etrafında niş bir küresel topluluk oluşturarak bir Breton festival canlı yayınını takip edebilir.

Konu 4

Dijital Medyanın
Bölgesel Kimlikler ve
Avrupa Entegrasyonu
Üzerindeki Etkisi

Bölgesel Kimlikler Çevrimiçi Dünyaya Taşıyor

- **Diyaspora Bağlantıları:** Ana bölgesinden uzaklaşan insanlar için dijital medya bağlantıyı canlı tutar. Berlin'de yaşayan bir Sardinyalı, yurt dışındaki Sardinyalıların Facebook gruplarına katılabilir, Sardinya'dan yerel haberleri çevrimiçi takip edebilir ve hatta mevcutsa e-istişareler aracılığıyla memleketindeki kararlara katılabilir. Bu, fiziksel konum ne olursa olsun bölgesel kimlik duygusunu korur.
 - Belirli ülkelerde ortak, azınlık kültürlerine mensup insanlar – bir diyaspora – çoğunlukla bilgi alışverişi yapmak, sosyalleşmek ve kültürel bağlarını beslemek için Facebook veya hatta profesyonel LinkedIn grupları oluşturur.

Konu 4

Dijital Medyanın
Bölgesel Kimlikler ve
Avrupa Entegrasyonu
Üzerindeki Etkisi

Avrupa Entegrasyonu – Paylaşılan Bir Çevrimiçi Alan mı?

Öte yanda ortak bir Avrupa kimliği fikri yatmaktadır – ülkeler arasında bir birlik duygusu. Dijital medya bunu oluşturmak için yeni olanaklar açmıştır:

- **Pan-Avrupa Medyası ve Söylemi:** Parçalı ulusal TV ve yazılı basın ortamının aksine, çevrimiçi medya pan-Avrupa yayın kuruluşlarının (örneğin YouTube'da Euronews, çevrimiçi Politico Europe) ve farklı ülkelerden Avrupalıların konuları tartıştığı forumların (AB politikasına ilişkin Reddit forumları, pan-Avrupa Facebook grupları) doğmasına zemin hazırladı. Lizbon'dan Riga'ya kadar insanlar, Facebook'ta aynı Euronews makalesi altında yorum yaparak doğrudan etkileşime girebilir.
- **Ulusötesi Topluluklar:** İlgi temelli topluluklar çoğunlukla çevrimiçi ortamda sınırları aşar. Avrupa tarihi meraklıları için bir forum veya AB destekli Erasmus mezunları Facebook grubunu düşünün. Üyeler, ulusal kimliklerini tamamlayan bir Avrupa bakış açısını paylaşır. #BenveAB veya #BuSeferOyKullanıyorum gibi kampanyalar (AB seçimleri öncesinde), özellikle genç Avrupalıları Avrupa demokrasisine katılma ortak amacı etrafında sosyal medyada bir araya getirmeye çalıştı.

Konu 4

Dijital Medyanın
Bölgesel Kimlikler ve
Avrupa Entegrasyonu
Üzerindeki Etkisi

Avrupa Entegrasyonu – Paylaşılan Bir Çevrimiçi Alan mı?

Konu 4

Dijital Medyanın
Bölgesel Kimlikler ve
Avrupa Entegrasyonu
Üzerindeki Etkisi

- **Avrupa Kamusal Alanının Ortaya Çıkışı:** Akademisyenler uzun süredir bir Avrupa “kamusal alanı” için çağrıda bulunmaktadır – yalnızca ülke vatandaşları olarak değil, Avrupalı olarak tartışılan bir alan. Sosyal ağlar ve çevrimiçi etkinlikler (AB Komiserleriyle Twitter sohbetleri veya herhangi bir vatandaşın fikir önerebileceği Avrupa'nın Geleceği Konferansı'nın dijital platformu gibi) bu yönde atılan adımlardır. Örneğin, [2021–22 yıllarında Avrupa'nın Geleceği Konferansı platformu](#), on binlerce Avrupalının fikirlerini paylaşmasına ve öneriler üzerinde çevrim içi oy kullanmasına olanak sağladı; otomatik çeviri ise dil engellerini aştı. Bu, Birlik genelinde dijital katılımcı demokrasi açısından yenilikçi bir deneyimdi.

Avrupa Entegrasyonu – Ortak Bir Çevrim İçi Alan mı?

Konu 4

Dijital Medyanın
Bölgesel Kimlikler ve
Avrupa Entegrasyonu
Üzerindeki Etkisi

- **Dijital Çağda Dayanışma:** Krizler patlak verdiğinde dijital medya, Avrupalıları dayanışma içinde bir araya getirebilir. Salgın döneminde farklı ülkelerdeki insanlar destek mesajları paylaşıırken #Birlikte Daha Güçlüz gibi hashtagler dolaşıma girdi. Terör saldırıları veya doğal afetlerin ardından Avrupalılar çoğunlukla profil fotoğraflarını değiştirir veya sınırlar ötesinde birlik sloganlarını yayar (örneğin Paris'teki Notre-Dame yangınının ardından tüm Avrupa'dan mesajlar yağdı). Bu tür kendiliğinden gelişen dijital dayanışma, Avrupa'ya ait olma duygusunu pekiştirir.

Teşekkür ederiz ve MODÜL
2'yi tamamladığınız için
tebrikler!

www.includememedia.eu

Bu kaynak CC BY 4.0
kapsamında
lisanslanmıştır

Co-funded by
the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. Burada ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a ait olup Avrupa Birliği'nin veya Finlandiya Ulusal Eğitim Ajansı'nın görüşlerini yansıtmak zorunda değildir. Ne Avrupa Birliği ne de hibe veren kuruluş bunlardan sorumlu tutulamaz.

* Atık yönetimi için lütfen bu belgeyi renkli yerine gri tonlamalı veya siyah-beyaz yazdırın. Lütfen kağıdın her iki yüzüne (çift taraflı) yazdırın ve mümkünse birden fazla slayt veya sayfayı tek sayfaya sığdırın.